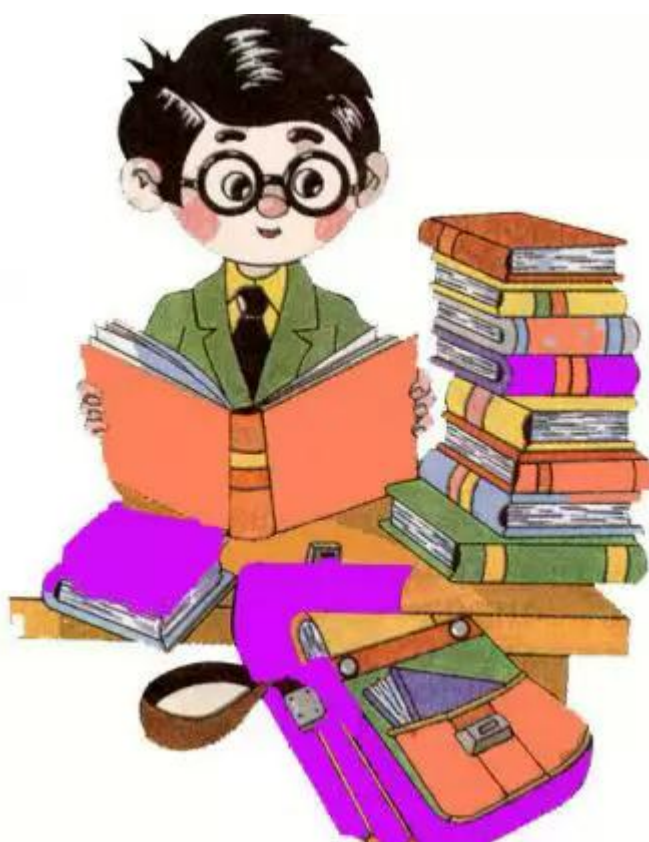

Заповіді читача

1. Пам'ятай, що читання – одна з найважливіших, найпотрібніших, найсерйозніших робіт.
2. Навчися користуватися змістом.
3. Хоча б одну з читаних тобою останнім часом книг читай із закладкою, повертайся іноді до прочитаного.
4. Не залишай книгу недочитаною без серйозних причин.
5. Закриваючи книгу (навіть прочитавши тільки частину її), подумай, що запам'яталося, схвилювало, налякало, утішило, вразило, здивувало.
6. Постарайся самостійно розібратися у всьому, пояснення незрозумілих слів шукай у тлумачних словниках.
7. Книга добре і надовго запам'ятовується, якщо її зміст розповісти другові, батькам.

Щоб книга і підручник служили довго виконуйте такі рекомендації:

1. Всі одержані вами підручники слід утримувати в охайному вигляді.
2. Треба тримати підручники в окремій обкладинці або обгорнутими папером.
3. Не загинайте аркуші, користуйтеся закладкою.
4. Не слід класти в книгу ніякі предмети.
5. Перш ніж узяти до рук підручник, вимийте руки. Підготувавши урок, поставте книгу на полицю, або покладіть у портфель.
6. На сторінках підручників робити примітки ручкою або олівцем забороняється.
7. Поводьтесь з підручником так, щоб не було соромно передати його вашим молодшим товаришам.

Пам'ятка

1. При одержанні підручників у бібліотеці продивись їх.
При виявленні пошкоджень повідом бібліотекаря.
2. Обгорни підручники.
3. Зроби закладки для підручників.
4. Якщо ти зіпсував чи загубив підручник, поверни до бібліотеки аналогічний, чи заміни іншою книгою.
5. Не перегинай палітурку підручника.
6. Не загинай кути сторінок.
7. Не роби поміток, не розмальовуй підручник.
8. Клади підручники тільки на чистий стіл.
9. Бережи підручники від сонця і води
10. Відведи вдома місце для підручників.

Рекомендації класним керівникам щодо роботи з учнями по збереженню підручників

1. Ознайомлення учнів з єдиними вимогами щодо збереження підручників.
2. Ознайомлення з критеріями оцінювання підручників.
3. Відповідальність за підручники в класі.
4. Екран класних змагань за краще збереження підручників, пропаганду книги в школі.
5. Приймати за актом підручники разом з членами батьківського комітету.
6. Вимагати з батьків гарантійні листи щодо збереження підручників.
7. Слідкувати, щоб учителі - предметники систематично перевіряли стан збереження підручників свого предмета (робили відповідні записи в щоденник учня).
8. Один раз на чверть виставляти оцінки в щоденники учням за стан збереження підручників.
9. Надати допомогу посту бережливих у плануванні роботи.
10. Разом з батьками здійснювати заходи з виховання в учнів бережливого ставлення до книги. На батьківських зборах аналізувати наслідки рейді перевірок.
11. Планувати проведення класних зборів "Учитись учитися", де висвітлювати роль підручника. Аналізувати ставлення до них учнів.
12. Відмітити учнів і батьків, які краще зберегли підручники.
14. Вклеїти в щоденники учням єдині вимоги щодо збереження підручників.

План заходів щодо роботи зі збереження підручників та книг

1. В усіх класах створити пости бережливих, які разом з класним керівником перевірятимуть стан підручників в своїх класах.
Кл. керівн.
2. В класах проводити дні профілактичного ремонту підручників. З цією метою створити в класах та бібліотеці “Книжчині профілакторії”.
Раз на місяць Бібліотекар, кл. керівн., відділ преси та інформації
3. Проводити з учнями бесіди про бережливе ставлення до підручників.
Протягом року Кл. керівн., бібліотекар
4. Скласти графік рейдів-перевірок стану підручників.
До 15.11 Самоврядування, бібліотекар
5. Раз на місяць проводити в класах огляди стану підручників “Книзі - довге життя”.
Раз на місяць Пости бережливих
6. Проводити рейди-перевірки стану підручників в школі.
Двічі на семестр Самоврядування, бібліотекар
7. Результати оглядів освітлювати на класних годинах, в “Колючці”, стенді «Букініст».
Раз на місяць Самоврядування
8. Розглянути питання про стан роботи з виховання бережливого ставлення до підручника на педраді та класних батьківських зборах.
За планом школи Директор, кл. керівн.
9. Оформити виставку кращих підручників і зошитів.
Грудень, травень Кл. керівн, бібліотекар
10. Провести конкурс на кращу закладку для книг. Оформити виставку кращих закладок.
Лютий Бібліотекар, класоводи
11. Підготувати і провести тиждень дитячої книги за окремим планом.
Березень Педагог організатор, зав.бібліотекою
12. Класи-переможці нагородити грамотами.
Квітень Адміністрація, зав.бібліотекою
13. Оголосити подяку учням та їх батькам, які зберегли підручники протягом року в відмінному стані.
Травень Кл. керівн.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ВИХОВАННЯ В УЧНІВ БЕРЕЖЛИВОГО СТАВЛЕННЯ

ДО НАВЧАЛЬНОЇ КНИГИ

Стан підручників є важливим показником рівня виховної роботи в школі, першою візитною карткою школи.

Сьогодні потрібна систематична робота як бібліотекаря, так і директора школи, класних керівників, учителів щодо збереження й розширення книжкового фонду, формування його ядра. Треба перекреслити стереотипні підходи до комплектування фонду: шукати шляхи розширення книжкового фонду нетрадиційними методами, проводити добродійні акції «Подаруй книгу», «Підтримай бібліотеку», «Родина – бібліотеці», «Живи, книго!» та інші.

Питання збереження книжок, книжкових фондів шкільних бібліотек в остання роки все більше турбує не тільки бібліотечних працівників, керівників шкіл, учителів, а й усю широку громадськість. Проте фонди бідніють не тільки тоді, коли не надходить нова література, а й тоді. Коли книжка втрачена. Коли вона пошматована, вирвані сторінки, ілюстрації. Продовжити життя книги насамперед – запобігти її швидкому старінню.

Дбайливе ставлення до книжки – проблема моральна. І тут потрібно об'єднати зусилля школи, сім'ї, бібліотеки.

Тільки ефективна продумана система роботи з дітьми сприятиме вихованню в них читацьких навичок та навичок умілого користування книжкою.

У зв'язку з цим можна провести **бесіди**:

- «Чи знаєш ти, для чого складається фонд підручників»;
- «Як створюється підручник, книжка»;
- «Бережи підручник»;
- «Як берегти книгу»;
- «Правила читання книги»;
- «Звідки книга прийшла»;
- «Скільки коштує підручник»;
- «Моя книга – моє обличчя»;

- «Бережи книжку – джерело знань»;
- «Книга – твій найкращий друг»;
- «Чи знаєш ти свій підручник».

У класних кімнатах доцільно мати стенд, на якому розмістити правила користування книжкою. Тут можуть бути і прізвиська учнів, які зберігають свої книжки найкраще. Учні, які дбайливо ставляться до книжки, усіляко заохочуються. Це можуть бути невеличкі подарунки, книжки, листівки, закладки.

Для більшої зацікавленості дітей у підтриманні доброго стану навчальної книги можна вдаватися до такого заохочення: кращий підручник видається тому. Хто здав кращий за станом наприкінці року. Це потребує від учителів, бібліотекарів точності та об'єктивності. У кожному класі створюється актив бережливих, які перевіряють стан підручників, проводять змагання. Роботу активу організують і контролюють не лише учні, а й вчителі. Рейди-перевірки стану підручників здійснюють в окремих класах і в усій школі.

Форма відомості рейду-перевірки стану збереження підручників може бути такою:

№ з/п	Дата	Клас	Прізвище, ім'я учня	Зауваження	Відмітка про виправлення

Форми ознайомлення з наслідками перевірки можуть бути різні: тематичні лінійки, спеціальні випуски «Блискавок», доведення до відомих батьків на батьківських зборах.

Для підведення підсумків змагання визначаються **критерії оцінювання стану книги:**

- ❖ відмінний (5) – був у користуванні, але не має пошкоджень і помарок, має обкладинку і закладку;
- ❖ хороший (4) – має незначні пошкодження і помарки;
- ❖ задовільний (3) – має значні пошкодження і помарки, але придатний для користування;
- ❖ незадовільний (2) – має значні пошкодження і помарки, не придатний для користування.

Замість оцінок можна використовувати кольорові позначки (5 – червоний, 4 – зелений і т.п.).

Результати змагань можна оцінювати балами приблизно так:

- збереження у відмінному стані книг – 5 балів;
- збереження обкладинки – 3 бали;
- виготовлення закладки – 1 бал.

Для заохочення в змаганнях учні, які мають оцінку «5» за збереження навчальних книг, одержують емблеми переможців, кольорові вимпели, виготовлені членами бібліотечного активу. Кращі класи нагороджуються грамотами.

Під час проведення конкурсу організуються **виставки**:

- «Такими ми були – такими ми стали»;
- «Бережи підручник, він потрібний твоїм молодшим товаришам»;
- «Їх можна було б прочитати, але...» (загублені читачами книги);
- «Продовжити життя книги може кожен»;
- «Книга – друге життя»;
- «Книга просить уваги».

Виховати в кожного учня повагу і любов до книги, навчити дбайливо поводитися з книжковим багатством допоможе якісна та естетично оформлена **наочна агітація**:

- єдині вимоги до учнів щодо бережливого ставлення до навчальної книги;
- правила користування підручниками;
- правила поводження з книгою;
- правила читання.

Випускаються спеціальні **бюлетені, стіннівки**:

- «Книга дякує»;
- «Книга скаржиться»;
- «Їм треба нагадати, як книгу шанувати»;
- «Учись і ти, як книгу берегти».

У кожному класі бажано оформити **куточок «Підручникам довге життя»** за такими розділами:

1. Правила поводження з підручником.
2. Критерії оцінювання стану підручників.
- 3.Звернення до батьків щодо відповідальності за збереження навчальної літератури.

Виховувати в учнів любов до книжки, бережливе ставлення до цього великого скарбу, людського розуму, мудрості й досвіду потрібно з першого дня перебування дитини в школі.

Дітям потрібно довести, що книга - не тільки матеріальна цінність, а й насамперед цінність духовна, з якої починається усвідомлення таких моральних критеріїв, як Батьківщина, честь. Справедливість, доброта. Повага. З цією метою доцільно проводити урочисте вручення підручників, екскурсії до бібліотеки, посвята в читачі, зустрічі з письменниками рідного краю.

Важливим етапом у проведенні акції є «Тиждень дитячого читання», «Тиждень знань», «День бібліотеки» тощо.

**План проведення Тижня щодо збереження
навчальної книги.**

1 день – відкриття «Тижня книги»:

1. Бесіда «Книги – наші вірні друзі».
2. Знайомство зі шкільною бібліотекою (1 клас).
3. «Наш вернісаж» - виставка малюнків до улюбленої книги (1-4 класи).

2 день – «Підтримай бібліотеку»:

1. Виставка домашніх бібліотечок «Моя улюблена книга» (2-4 класи).
2. Добродійна акція «Подаруй книгу бібліотеці».

3 день – «Підручник просить допомоги»:

1. Рейд-перевірка стану підручників «Живи, книго!».
2. Виставка книг «Такими ми були – такими ми стали».

4 день – «Ім треба нагадати, як книгу шанувати»:

1. Виставка стінних газет, бюлетенів.
2. Свято книги. Літературно-театралізована вистава.

5 день – «Книги – морська глибина»:

1. Усний журнал «Навчання із захопленням».
2. Підведення підсумків «Тижня книги». Нагородження переможців.

Моніторинг - вимога сучасності.

Підтримка читання - це стратегічно важливий елемент культури, інструмент підвищення інтелектуального потенціалу нації, творчого розвитку особистостей та соціальної активності українського суспільства.

Сучасний навчально-виховний процес спрямований на виховання учня - суб'єкта культури і власної життєтворчості. Бібліотекар, учитель, класний керівник мають забезпечити духовний розвиток і саморозвиток особистості, навчити вихованців мистецтву творити себе і своє життя.

Велику роль у цьому процесі відіграє книга. Тому пропаганда читання, виховання інформаційно-бібліографічної та читацької культури, формування вміння користуватися бібліотекою, її послугами, книгою, довідковим апаратом, розвиток пізнавальних інтересів - пріоритетні напрямки спільної діяльності педагогів, бібліотеки, батьків.

Глибока начитаність, літературна ерудиція значною мірою визначають особистість учня, його світогляд, коло інтересів, вміння сприймати прекрасне в мистецтві і в житті. Від учителя і шкільного бібліотекаря залежить, чи перетвориться читання книг у їх стійку звичку.